

това той си спомняше смътно, че беше легнал, вечерта — за да умре там.

Небето бе синьо, напетнено тук-таме с бяли облаци, носени от вятър, от един малък ветрец, който той познаваше добре, и който минаваше сутрин низ благоуханните поляни. На чети пристигаха и неговите приятели, лястовичките, поздравлявайки цялия свят със своите радостни чуруликания; птичките подновяваха, с човки и крака, своите стари гнезда, и бялите пеперудки играеха над маргаритките с джлгите тънкопрестегнати госпожици¹, които се издигаха на горе из въздуха с простирия крилца.

Той бе, значи, сънувал?

А, между туй, струваше му се, че си припомнава добре, че бе ходил да тропа на портата на мравката, просейки боязливо:

„Малко житце, житце ми се ще“. . . И че тя го бе изгонила, укорявайки го, че не е съумял да си тури, през лятото, няколко зрънца на страна, за да се прехрани. Но не! Всичко това бе само лош сън. Възможно ли беше да има толкова лоши хора, щото да оставят да умрат от глад ония, които съ винови само в туй, че не са били предвидливи и че са забравяли. А той чисто и просто бе заспал на вечерта и бе се събудил.

И, радостен, щурецът разтвори крилцата си и хвъркна. Върху обраслия с мъх дънер на стария брест той позна старото си място; и щурецът започна веднага да пее.

III

Но ето че една вечер, на месечина, щурецът, преди да заспи, си броеше дневния приход.

Неговата торбичка беше пълна; никога той не бе видял толкова много приход, и си мислеше, че сам той никога не би могъл да изхарчи всичко това.

А, между туй, имаше в той час такива, които си лягаха гладни; той го знаеше от опит, защото честичко потропваха на портата му, а той никога не бе тъй щастлив, както, когато даваше. Колко добре е взаимната помощ! И какво е живота, ако не споделяне между тия, които имат, и ония, които нямат! Помощта отива

от едните към другите; и, ако помислим добре, че видим, че всякой от нас зависи от някой друг по-малък от себе си, когото ние никак и не подозирате.

Нашият щурец, прочее, броеше своята печалбица; но той напразно се слушаше; никой не идеше тая вечер; никак глас не го викаше.

Всички спеха.

Цветята беха вече събрали своите чашки, птичките, свили глава под крило и сгушени на кълбо, почиваха зад листата в джното на гнездата. Вятърът бе утихнал; вадичката, под дървото, си течеше непрекъснато, образувайки, огряна от луната, няща като джла сребърна ивица.

Една-по-една звездите се запалваха, обсипвайки небето с златен прах. Само жабите долу в полето още крякаха. Щурецът си готвеше леглото, едно малко легло от суhi листа, събрани в мъховата цепка на едно старо стълбо, когато внезапно му се стори, че някой го извика. Той се сепна изненадан и се слушаше.

Той не се лъжеше: наистина, викаха него. Един тъжен и умоляющ глас питаше съкаш със страх: „Тука ли сте, щурец, приятелю мой?“

Щурецът се затече и погледна. Сега луната ореваше напълно стария брест. Изненадан, той най-първо се дръпна назад, не смеейки да вярва на очите си. Но той добре позна своята закъсняла посетителка; туй бе мравката, с наведена глава, съкаш сега тя не смееше да срещне погледа му.

Той не бе я видял още от ланшното лято; но ето че изведнаж точно си спомни за онова, което той мислеше, че бе само сън.

„Какво искате?“ — рече той.

Мравката въздъхна дълбоко.

„Аз съм гладна“, прошепна тя най-сетне, но тъй ниско, тъй ниско, че едва я чу той.

„Гладна!“ пое щурецът очуден.

И да бе мислил, че някой нещастник може да тропне на портата му тая вечер, все пак нито на ум му бе дошло, че това ще бъде мравката.

„Да“, отвъдна мравката срамежливо, „много съм гладна. Аз имах тая зима . . .“

Щурецът настръхна. Значи имало е зима . . .

¹ Кобиличките.